

УДОСКОНАЛЕННЯ І РОЗВИТОК ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА АУДИТУ

студент Журавель В.В.

(наук. керівник доц. Ілляшенко Т.О.)

Фінансовий контроль держави - одна з найважливіших функцій державного управління, спрямована на виявлення відхилень від прийнятих стандартів законності, доцільності й ефективності управління фінансовими ресурсами та іншою державною власністю, а за наявності таких відхилень — на своєчасне вжиття відповідних коригувальних і запобіжних заходів.

Головні напрями розвитку та вдосконалення системи державного фінансового контролю в Україні, який здійснюється Рахунковою палатою:

- оптимізація функцій і повноважень;
- формування системної і довершеної нормативно-правової бази (в тому числі стандартизація державного фінансового контролю);
- приведення методологічних засад у відповідність із сучасними вимогами;
- розвиток і вдосконалення системи процедур фінансового контролю (методичної бази);
- створення науково-дослідницької і навчальної бази, формування системи кадрового забезпечення;
- організація адекватної інформаційно-комунікаційної інфраструктури;
- матеріально-технічне (включаючи соціально-побутове) і фінансове забезпечення функціонування контрольних органів;
- удосконалення відносин з Верховною Радою України, органами державної влади, органами фінансового контролю інших держав.

Головним правовим актом, що є своєрідною системоутворювальною ланкою загальної системи нормативно-правових актів державного фінансового контролю, має стати Закон України "Про державний фінансовий контроль". Прийняття цього Закону має започаткувати формування комплексної системи законодавчих і нормативних актів державного фінансового контролю, а також забезпечити рівноправність норм державного фінансового контролю і норм інших галузей права (наприклад, фінансового), підвищити статус норм державного фінансового контролю. Ця обставина матиме важливе значення для розв'язання правових колізій, усунення протиріч чинного

законодавства, спорів за участю органів державного фінансового контролю (наприклад, стосовно прийнятих ними рішень за перевітками).

З метою вдосконалення й розвитку незалежного фінансового контролю доцільно прийняти в новій редакції Закон України "Про Рахункову палату", чітко визначивши в ньому спрямованість її основної діяльності.

Підставою для прийняття такого рішення є те, що Рахункова палата конституційно має бути незалежним від виконавчої влади з усіх питань діяльності, включаючи питання фінансування та встановлення посадових окладів працівникам, органом державної влади, підзвітним лише Верховній Раді України.

Доцільно передбачити в Законі України "Про Рахункову палату", що під час прийняття Державного бюджету України, державних цільових програм Верховною Радою України розглядаються і враховуються висновки, оцінки і пропозиції Рахункової палати України.

Водночас за Рахунковою палатою слід нормативно закріпити низку додаткових функцій:

— фінансовий моніторинг (у рамках боротьби з відмиванням брудних грошей);

— аудит попереднього продажу стратегічно значущих великих об'єктів державної власності;

— з перевірки ефективності внутрішнього фінансового контролю, контроль за усією управлінською діяльністю, контроль за витрачанням коштів держави в міжнародних організаціях;

— методичне керівництво, в тому числі участі у впровадженні міжнародних стандартів у практику державного фінансового контролю;

— запровадження методик проведення контрольних заходів і критеріїв узагальнення їх результатів на підставі стандартів INTOSAI;

— забезпечення міжнародного обміну ідеями і досвідом у рамках професійної спільноти державних аудиторів, контроль за заходами, що можуть мати фінансові наслідки.

Розв'язання кожної з цих проблем є виключно важливою справою для забезпечення ефективної діяльності незалежного органу державного фінансового контролю — Рахункової палати. Водночас слід враховувати, що поліпшення державного фінансового контролю можна буде досягти лише за умови комплексної реалізації наведених вище заходів.